

Charakterystyka wybranych elementów sytuacji społeczno-zdrowotnej mieszkańców domów pomocy społecznej z uwzględnieniem występowania u nich objawów depresji

A characteristic of selected elements of social-health situation among elderly people staying in residential homes with taking into account depressive symptoms

Zofia Nowak-Kapusta, Grażyna Franek, Katarzyna Leszczyńska,
Marta Ćmiel-Giergielewicz

Zakład Promocji Zdrowia i Pielęgniarstwa Środowiskowego, Wydział Nauk o Zdrowiu, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Streszczenie

Wstęp. Osoby w wieku powyżej 60 lat stanowią obecnie w domach pomocy społecznej największą grupę mieszkańców. **Cel.** Celem pracy była charakterystyka osób starszych przebywających w domach pomocy społecznej i ocena występowania objawów depresji. **Materiał i metody.** Badania zostały oparte na anonimowym, autorskim kwestionariuszu ankiety i Geriatrycznej Skali Depresji. Ostatecznie w badaniu wzięło udział 411 osób obojga płci w wieku 65 lat i więcej (310 kobiet i 101 mężczyźni) przebywających w Domach Pomocy Społecznej województwa śląskiego. **Wyniki.** Średnia wieku badanych osób wynosiła $79,4 \pm 7,7$ lat. Ankietowane osoby w DPS przebywały około $4,8 \pm 4$ lat. Większość ankietowanych (246, tj. 59,8%) oceniła warunki mieszkaniowe jako dobre. Spośród 411 ankietowanych ponad połowa (238 osób, 57,2%), posiadała orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, w tym największą grupę stanowiły osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności (142 osoby, 34,5%). 131 (31,9%) ankietowanych odpowiedziało, że większość czasu spędza samotnie, 88 (21,4%) ankietowanych osób nie utrzymuje kontaktów z najbliższą rodziną. Zaobserwowano większe występowanie objawów depresji wśród kobiet w wieku 65-74 lata w porównaniu do pozostałych grup wiekowych ($p < 0,05$). Zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn dominowały objawy depresji o nasileniu umiarkowanym (kobiety – 21,3%, mężczyźni – 22,8%) niż głębokim (kobiety – 11%, mężczyźni – 5,9%). **Wnioski.** Osoby starsze pozytywnie oceniły warunki mieszkaniowe w domach pomocy społecznej. U jednej trzeciej osób powyżej 65 roku życia stwierdza się więcej niż trzy schorzenia przewlekłe, a niekorzystnie stan swojego zdrowia ocenia prawie dwie trzecie pensjonariuszy. Objawy depresji występowały u co trzeciej osoby badanej. Problem ten dotyczył głównie wdów w okresie wczesnej starości. (Gerontol Pol 2017, 25, 5-11)

Słowa kluczowe: osoby starsze, dom pomocy społecznej, objawy depresji

Abstract

Introduction. Individuals aged 60 or over comprise the largest age group in residential homes. **Aim.** The aim of this work was to describe and estimate depressive symptoms in elderly individuals staying in residential homes. **Material and methods.** The research was based on an anonymous, original survey questionnaire and Geriatric Depression Scale. Finally, 411 individuals of both genders aged 65 or more (310 women and 101 men) staying in residential homes of the Silesian region took part in the study. **Results.** The average age of individuals questioned was 79.4 ± 7.7 , while their stay lasted around 4.8 ± 4 years. Most individuals (246, which is 59.8%) estimated their stay conditions as good. More than a half of 411 individuals (238 individuals, 57.2%) had a disability claim, and the largest group (142 individuals, 34.5%) – a severe disability. 131 (31.9%) informed that most of their time was spent alone, 88 (21.4%) individuals were not in touch with their relatives. Depressive symptoms were found more often in female individuals aged 65-74 compared to other age groups ($p < 0.05$). Depressive symptoms of moderate intensity (women – 21.3% and men 22.8%) were more common than severe intensity (women – 11% and men – 5.9%). **Conclusion.** Elderly individuals positively assessed their stay conditions in residential homes. One-third of people over the age of 65 in residential care homes had more than three chronic diseases.

es. Symptoms of depression common among respondents. Depressive symptoms were found in every third individual. This problem concerned mainly widows in early old age. (Gerontol Pol 2017, 25, 5-11)

Key words: *the elderly, residential homes, depressive symptoms.*